

LJETNA ŠKOLA I KONFERENCIJA: „TRUTH AND BEAUTY: TRANSCENDENTALS IN THE TWENTY FIRST CENTURY”

JOSIP MAJSEC
Filozofski fakultet,
Sveučilište u Zagrebu
josip.zg2000@gmail.com

Na otoku Čiovu održala se je ljetna škola i konferencija *Truth and Beauty: Transcendentals in the Twenty First Century* pod pokroviteljstvom i u organizaciji britanskih i hrvatskih institucija, a trajale su od 28. kolovoza do 4. rujna 2019. godine. Na konferenciji su sudjelovali studenti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (Merima Begić, Matej Čolig, Josip Majsec, Matija Vigato, Marija Zelić te doktorand Luka Janeš) zajedno s poljskom delegacijom i dvojicom dominikanaca iz Engleske, što je cijelom događaju dalo jak međunarodni i interdisciplinarni karakter. Kao što i sam naslov govori, događaj je bio posvećen antičko-skolastičkim konceptima transcendentalija među kojima prednjače jedinstvo, dobrota i istinitost. Velik dio ljetne škole bio je posvećen povijesnom pregledu stavova o transcendentalijama, počevši od Platona i Aristotela, zatim velikih kršćanskih mislioca srednjega vijeka te sve do suvremenog doba. Jedno od glavnih pitanja koje se postavljalo tijekom čitave ljetne škole bilo je o poziciji ljepote u okviru transcendentalija. Predavači sa Sveučilišta u Buckinghamu, Dominic Jones i Sebastian Morello imali su glavnu ulogu u održavanju predavanja tijekom ljetne škole koja se bavila poučavanjem osnovnih distinkcija između partikularija, konceptata, univerzalija i transcendentalija, kao i njihovu značaju u radovima antičkih i skolastičkih filozofa. Još jedno pitanje koje se postavljalo tijekom ljetne škole bilo je o poziciji ljepote unutar transcendentalija, jer postoje suprotni stavovi i argumenti za svrstavanje i nesvrstavanje ljepote unutar te kategorije. Tako su i Jones i Morello tijekom svojih predavanja argumentirali za i protiv ljepote kao transcendentalije. Ostali predavači predavali su o ulozi transcendentalija u poslijeskolastičkim filozofijama. Samuel Hughes sa Sveučilišta u Cambridgeu održao je predavanje o transcendentalijama u njemačkome idealizmu, dok je Marija Selak sa Sveučilišta u Zagrebu govorila o njihovoj poziciji u 20. stoljeću. Predavanje Marije Selak ukazalo je na smanjivanje, pa i gotovo iščezavanje transcendentalija u 20. stoljeću s pojavom postmodernističkih narativa, što je zaokružilo temu ljetne

škole i potaknulo raspravu o njihovoj važnosti u 21. stoljeću. Uz vrlo konstruktivne rasprave unutar radionica, kao i raznolikosti stavova i mišljenja, ljetna je škola završena u prijateljskom tonu, a sudionici su kući pošli s mnogo novih znanja.

Konferencija se održala nakon ljetne škole i imala je naglasak na ljepoti i njezinu odnosu prema ostalim transcendentalijama, pogotovo istini i dobroti. Teme su bile širokog spektra i povezivale su transcendentalije s raznim disciplinama, kao što su matematika, arhitektura, psihologija i psihoterapija, kiparstvo, fizika i teologija. Pokušalo se prikazati matematičku formulu ljepote, objasniti povezanost simbola i kiča s istinom i ljepotom, kao i pokazati religijsku i znanstvenu dimenziju transcendentalija pomoću fizikalnih spoznaja o atomima. Izlagači su se dotakli i teme ljubavi i privrženosti kao oblika istine i dobre slijedeći radove Iris Murdoch o epistemološkoj važnosti istih. Alexander Norman opisivao je odnos transcendentalija u kršćanskoj i budističkoj metafizici polazeći od vlastitog iskustva putovanja u Nepal i znanja koje je dobio od tamošnjih svećenika. Posljednji dio konferencije bavio se odnosom društva prema transcendentalijama, pogotovo ljepoti. Alexander Stoddart, škotski kipar, održao je izlaganje o načinu na koji društvo percipira ono što smatra lijepim i o pitanju zašto ljepota može frustrirati one koji se ne smatraju lijepima?

Konferencija je završena u uspješnom i kolegijalnom tonu, organizatori su izrazili veliko zadovoljstvo izvedbom konferencije, komunikativnom i diskurzivnom atmosferom koja je vladala tijekom nje, kao i lokacijom na kojoj se održala konferencija te su izrazili nadu da se i nadolazećih godina ljetna škola i konferencija ponove.